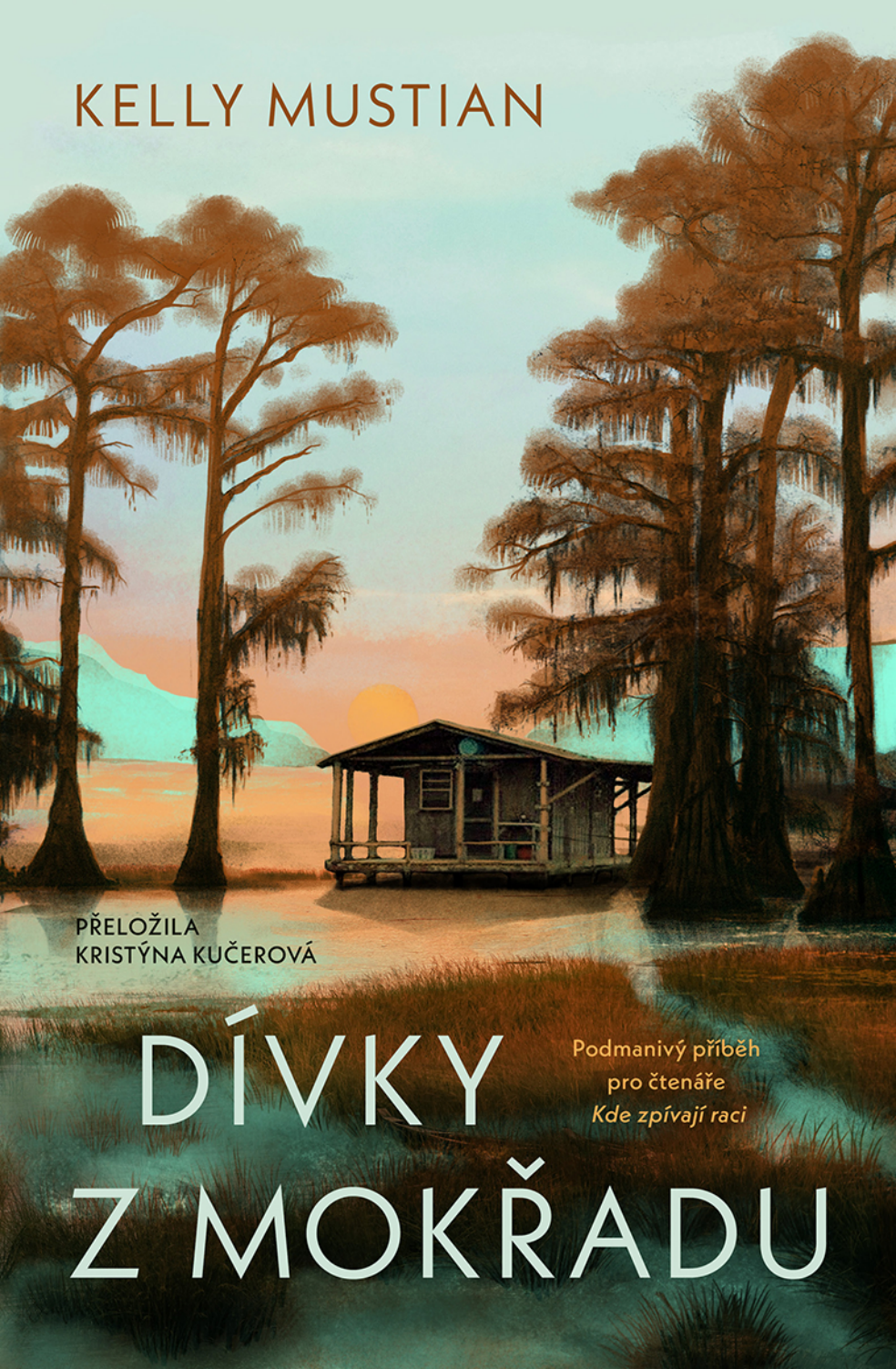

KELLY MUSTIAN
PŘELOŽILA
KRISTÝNA KUČEROVÁ
DÍVKY
Z MOKŘADU
Podmanivý příběh
pro čtenáře
Kde zpívají raci

DÍVKY Z MOKŘADU

KELLY MUSTIAN

DÍVKY Z MOKŘADU

PŘELOŽILA
KRISTÝNA KUČEROVÁ

Copyright © 2021 by Kelly Mustian

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být
rozšiřována bez písemného souhlasu
nakladatele.

Translation © Kristýna Kučerová, 2026
Cover © Adéla Korbelářová, 2026
© DOBROVSKÝ s.r.o., 2026

ISBN 978-80-277-8811-8

Věnováno všem Adám a Matildám,
které si ve světě nacházejí svou cestu

PROLOG

Dvě dívky slezou z vozu a lehce dopadnou na vrstvu mokrého listí. Pohybují se tiše. Za nimi se rozkládá tmavý les, nad hlavami jim svítí srpek měsíce a několik roztroušených hvězd. Ada čeká, druhá dívka postrčí mulu a omotá koženou opraťkolem větve. Ada se ohlédne na vůz, s nímž děvčata sjela z prašné cesty blíž ke stromům, a vykročí za svou společnicí. Než její oči přivyknou temnotě lesa, orientuje se podle praskání větviček a spadaných žaludů pod botami. Matildin obličej, paže a holé nohy pod lemem ošuntělých šatů splývají s nocí, zato Ada si připadá bílá jako měsíc. Kdyby ji někdo zahlédl, určitě by mu přišla podezřelá. Prstem zavadí o díru v kapse. Jestli je tu někdo uvidí, bezpochyby ho napadne, co dvě otrhané holky v tomto věku – Adě je šestnáct, Matildě asi o maličko víc – o půlnoci pohledávají v odlehlé části Natchez Trace. Své obavy vyjádří nahlas chraplavým šepotem.

„Takhle hluboko a daleko od Trace nikdo nechodí. Ani ve dne, ani v noci." Matildin zvučný hlas se nese lesem a Adou projede příval vzrušení. Je to nový pocit, který ji téměř pohltí. Jako by se dnes v noci mohlo stát úplně cokoli. Každopádně to bude lepší než to, co se dělo dosud.

V hustém lese neproniká přes koruny stromů vůbec žádné měsíční světlo. Matilda zapálí malou lucernu a k plameni se okamžitě slétne armáda můr. Ada kráčí za mihotavým světýlkem. Obě dívky mlčí. Pak Matilda prohlásí: „Tamhle jsou," a zastaví se.

Ada přistoupí ke dvěma hrobkám z cihel a vápence porostlým lišejníkem, které se zvedají ze země asi do úrovně kolen. U jedné si klekne a rukou přejede po chladném kameni. Je si téměř jistá, že se jí to nezdá.

„Konfederační vojáci," řekne Matilda, a ačkoli dívčin hlas zní Adě stále cize, neunikne jí, že v těch slovech není ani špetka soucitu. „Pohřbili je tu se vší parádou. Už je to přes šedesát let. Vytesali desky a dovlekli je až sem, kde je stejně skoro nikdo nenajde. Tamhleta je prasklá." Matilda položí lucernu na druhou hrobku a Ada si ve slaboučkém světle přečte útržky ošoupaného nápisu: *Zemřel 18. října 1862… plukovník… neohrožený…* a *Odpočívá v Kristu*.

Kořeny starých stromů podrostly hrobku, obvodové cihly se posunuly, kamenná deska tak ztratila oporu a uprostřed praskla. Ada přejede rukou po klikaté puklině. Je široká asi na prst, Ada do ní strčí malíček a cítí, jak jí opět vstávají chloupky vzadu na krku.

Matilda se pokusí nadzvednout roh desky. „Pomoz mi přece," zasténá. Ada vsune prsty pod desku a obě naráz zaberou. Podaří se jim kámen o několik centimetrů posunout.

„To stačí," vydechne Matilda. „Hlavně že jsme je našly. Vrátíme se pro nářadí."

„A pro… pro něj taky?"

„Chceš ho snad nechat zahrabanýho v seně na voze, nebo co?"

Dívky se vlečou zpátky stejnou cestou. Ada kráčí za Matildou a mlčky roztahuje díru v kapse, až do ní nakonec strčí celou ruku.

PRVNÍ ČÁST

Ada Morganová

1

Jaro 1923

Ada ucítila bažinu dříve, než k ní došla. Pach síry a hniloby měla odedávna vrytý do paměti, nyní ho ucítila vzadu na patře a stáhl se jí z něj žaludek. Vracela se s majetkem skoro stejně skrovným, s jakým před rokem odešla. Vše, co si chtěla vzít s sebou, jen zpola naplnilo povlak na polštář, který si přehodila přes rameno. Přesto se pod svým nákladem hrbila, jako by vláčela cihly, a přitom ji ve skutečnosti tížil především pocit ztráty. Několik uplynulých dní ji připravilo o poslední zbytky naděje a pár tretek v povlaku bylo tím jediným, co jí připomínalo dobu, kdy nežila osamocená v této krajině stojaté vody a stínů pod zelenými korunami. Jako malá věřila, že toto místo, kde se ze stromů stávají věrní společníci a z lučních květů vznešení důvěrníci, skutečně miluje, ale když se na něj dnes dívala očima, jež spatřily i jiné krásy, a se srdcem, které se pootevřelo druhému člověku, věděla, že to, co kdysi cítila, bylo jen smíření. A smíří se i nyní.

Děti, které brzy ztratí matku, prý zůstávají dětmi po zbytek života. Poprvé to zaslechla v den matčina pohřbu,

když kazatelova manželka právě tato slova pošeptala svému muži, který vzápětí vrhl na devítiletou Adu pochybovačný pohled, jelikož v ní malé dítě nikdy neviděl. Ada si ta slova zapamatovala a během týdnů, které následovaly, si je často připomínala, jenomže nakonec musela stejně připustit, že matčina smrt ani v nejmenším neznamenala začátek období nekonečných her.

Od té doby uběhlo sedm let. Pokud se dal v Adině životě najít okamžik, kdy si připadala jako dítě, byla to chvíle, kdy vyklouzla z domu otevřeným oknem a utekla s prvním chlapcem, který se na ni podíval. Ano, zachovala se dětinsky, protože ho skoro neznala. A ačkoli jí bylo teprve patnáct, nikdo se jí v tom nepokusil zabránit. Ani lidé, kteří znali jejího otce. Následující rok se ocitala v nádherném snu, a když se z něj probudila a zjistila, že jí vůbec nic nezbylo, že zůstala úplně sama a může jít jedině zpátky za otcem, překvapovalo ji snad jedině to, že ten nádherný rok s Jessem v maličkém pokojíku nad holičstvím pro bělochy v Harlowově ulici v Baton Rouge vůbec mohla prožít.

Cesta, kterou nikdy nechtěla podniknout, se nyní chýlila ke konci. Baton Rouge opustila za úsvitu, nejdříve jela vlakem, potom bryčkou s jakýmsi laskavým cizincem a nakonec vzadu na voze se zeleninou, od jehož kol se zvedala oblaka prachu, přes která vůbec nic neviděla. Podomní prodavač, jemuž vůz patřil, ji odvezl mnohem dál, než kam měl původně namířeno, až za poslední chatrná stavení na okraji Bristolu v Mississippi, na divokou a opuštěnou část Natchez Trace, staré indiánské cesty, která se klikatila přes les a dnes už se ani nedala projet celá. Vysadil ji v místě, kde se cesta začala odklánět od močálu, a když Ada sklouzla z vozu na zem a tiše mu poděkovala, jen povytáhl obočí a nadzvedl klobouk. Pozorovala ho, jak otáčí koně a mizí ve zvířeném prachu.

Stočený konec povlaku od polštáře pevně sevřela v obou rukou a vykročila kupředu, aniž by uvažovala o tom, kam a odkud míří. Po nějaké době došla do končin, kde se stará cesta zužovala a mizela v hustém porostu. Sešla z ní na menší travnatou pěšinu ukrytou mezi rákosím a smíšeným lesem. Slunce, jež mělo zapadnout až za několik hodin, se schovalo za orobincem a Ada věděla, že v tomto falešném soumraku si musí dávat na křivolaké pěšince podél stromů velký pozor, protože každá větvička může být ve skutečnosti chřestýš a kořen zase ploskolebec. Drozd nad ní svým švitořením líně oznamoval lesu přítomnost člověka, ale Ada se nezastavila, aby se na něj podívala. Ani si nepovytáhla ponožky, které se jí shrnuly na patách, přestože cítila pálení čerstvých puchýřů.

Po chvíli se pěšina ostře stočila. Hradba z rákosí se bez varování rozestoupila, ale Adu ten výjev nepřekvapil. Znala to tu jako své boty. Jako své dlaně i dlouhé, zacuchané světlehnědé vlasy. Přesto to působilo děsivě.

Mokřad. Rozkládal se před ní, jako kdyby došla na samý konec bezútěšného světa. V závoji řídké mlhy se z klidné vody jako přízraky zvedaly obrovské cypřiše, z jejichž sukovitých větví visely cáry tilandsie. Kmeny stromů čněly nad hladinu, vydané napospas hejnům hmyzu, který bzučel a hučel v odpoledním žalozpěvu. Nezbývalo než se vydat podél bažiny. Čím víc se Ada blížila ke svému cíli, tím pomaleji kráčela. Nakonec se už téměř nehýbala. A přesto dorazila. Domů.

Malý domek na kůlech z cypřišů se od loňska moc nezměnil. Dřevo v bažině vybledlo do odstínu zašedlých hub a přes starý bílý nátěr na plechové střeše prosvítala rez. Stavení jí nepřipadalo menší, jak se to prý stává, když se člověk někam vrací o něco starší. Naopak, zdálo se jí vyšší, než si pamatovala. A odpudivější. Anebo si jen ona

připadala menší. Domek ale opravdu zchátral; při silnějším závanu větru by se kůlové nohy mohly snadno polámat a celá stavba by se zřítila k zemi. Ada však věděla, že na ni tak působí jen proto, že ho srovnává s Baton Rouge a Harlowovou ulicí, čistou, zářivou a pevnou na rozdíl od zdejší rozbředlé bažiny.

Zůstala chvilku stát a vdechovala starý vzduch ze starého života, který jí však nedokázal naplnit plíce. S Jessem se rozloučila sotva před čtyřiadvaceti hodinami, ale ve vlasech stále cítila jeho vůni, která se tam dostala z mechového chmýří v jeho podpaží, kde měla položenou hlavu. Prosila, žadonila, aby ji u sebe ještě chviličku nechal, než společně opustí svůj malý pokojík. I když jí dovolil, aby u něj zůstala do poslední vteřiny, promrhala ty poslední okamžiky pláčem. Napadlo ji, že Jesse snad ani neví, jak je mu vděčná za každičký moment, který s ním strávila. Jenže teď už to bylo všechno jen minulostí.

Po otcově voze jako by se slehla zem. Ada obešla domek a nakoukla do zpola zhroucené stodoly, která se opírala o stromy na kraji lesa, a zjistila, že tam není ani jeho mula. Takže je pryč, pomyslela si. Neuslyší od něj, že se smí vrátit ke svému předešlému životu, a tak Ada s návratem znovu zaváhala. Bzukot tisícovky mušek ji lákal ke schodům přední verandy, nutil ji otevřít síť na dveřích a zaklepat. Udělala to, ale ani na hlasité zavolání nikdo neodpověděl. Ada vzala za kliku a zavolala znovu.

Světnice se na rozdíl od močálu změnila. Velká obytná kuchyně byla plná špinavého nádobí, umazaného oblečení, novin, odpadků, prázdných láhví a zavařovacích sklenic. Jako nějaký brloh potulných banditů. Na hrubě tesaném borovém stole ležely nože a kožená pouzdra, některé byly dokonce zabodnuté ostřím do dřeva. Tento stůl matka prostírala k večeři, když byla Ada malá. Později ho

ona sama chystala pro otce. Na kamnech v koutě se válela pilka na železo, ve druhém rohu na Adině starém lůžku vyrobeného z lana a tenkého slamníku ležela zubatá past na zvěř, pokrytá zaschlou krví a zbytky srsti. V domě chyběla ženská ruka a otec si sem zjevně přestěhoval své náčiní z kůlny. O stěnu se opírala prkna potřísněná zvířecím tukem a posetá dírami od hřebíků. Dřevěný sud za dveřmi, který jí sahal až k hrudi, byl plný pilin.

Ada do něj zabořila ruku a nechala si piliny propadat mezi prsty. Otec s nimi čistil kožešiny; vtíral do nich piliny tak dlouho, dokud nebyly jemné a lesklé. Vzpomněla si na časy, kdy byla ještě hodně malá a házela hrstičky pilin do vlásků své hadrové panenky. Otce to tenkrát nesmírně potěšilo. Dřepl si k ní a prohlédl si panenku. „Hodná holka," pochválil ji. „Co kdybysme ji skalpovali? Pak pověsíme její kůži na prkno." Natáhl k ní ruku a Ada mu panenku beze slova podala. Rozesmál se na celé kolo.

„Virgile, prosím…" pronesla matka, vzala mu panenku a posadila ji Adě do klína. Co se s tou panenkou asi stalo, dumala, ale raději se rychle vrátila do přítomnosti. Moc dobře věděla, že není radno nechat myšlenky toulat se jen tak.

Obešla kamna a málem vykřikla. Ke stěně byla přibitá kůže aligátora a tlama zvířete se na ni šklebila ve smrtelné grimase. Z převrženého hrnku se na podlahu vysypaly zuby, žluté, ostré a zahnuté jako mačety. Ada v tu ránu ustoupila a roztřesenýma rukama si sáhla na obličej.

Byla vlastně ráda, že se toho matka nedožila, že to nevidí a nemusí to snášet. Ada si byla jistá, že matka by to trpěla beze slova. Nepatřila k lidem, kteří si stěžují, a Ada už jako holčička pochopila, že matka všechno vydrží a se vším se smíří. Řídila se jejím příkladem. Tedy až do onoho dne, kdy potkala Jesseho.

Došla k oknu. Přes silnou vrstvu špíny, která halila světnici do šera, vypadal mokřad jako zelenohnědá skvrna. Něco ji napadlo. Možná že ani otec by takto nežil. Všude svinčík, rozbité láhve, zatuchlý vzduch… Co když je dům opuštěný? Co když se odstěhoval víc na sever, kde se mu lépe loví? Vyloučit to nemohla. Anebo si ublížil, když líčil pasti v lese nebo chytal ryby v ohybu Perlové řeky, kde je proud hodně silný. Takové věci se stávají. Jiný lovec si ho mohl splést s vysokou a zastřelit ho. Poslední myšlenka se Adě tak úplně nepříčila, a ačkoli se za to styděla, nezavrhla ji. Za chvíli si už představovala, jak z domu vyhazuje nářadí a odpadky, větrá zatuchlý pach zdechlin a veškerý ten binec se mění v čistou, prostornou světnici z doby, kdy byla ještě malá holčička a její matka mladá, odolná žena. Představovala si, jak šije závěsy na okna, z hadrů splétá koberce na podlahu a do láhví od mléka rovná sušené květiny. Ty obrazy jí na rtech vyloudily lehoučký úsměv.

Jakmile ale vstoupila do tmavé chodby rozdělující dům na dvě místnosti a zrovna přemýšlela, jak zvelebí i otcovu ložnici, všechny ty malebné výjevy, které měla před očima, rázem zmizely. Zakopla o vědro s umaštěným náčiním, a když napřáhla ruku, aby se o něco zachytila, dotkla se hladké studené hlavně otcovy pušky pověšené na stěně. Otec by si raději uřízl nohu, než aby tu nechal svou flintu na jeleny. Takže odjel prodávat kůže, řekla si v duchu Ada, do Jacksonu nebo Vicksburgu, odkud se zboží dál přepravuje lodí. Vrátí se. Pokud není opravdu mrtvý. Ada opatrně vstoupila do ložnice. Otcův slamník ležel na prknech, kromě tenké houně zmačkané do smrduté hromádky na něm nic nebylo. Okno vzadu bylo začerněné sazemi, aby dovnitř nesvítilo slunce, ale v jednom místě si otec vyčistil malé kolečko, jímž pronikalo trošku světla, a Ada si všimla spousty prázdných láhví

poházených kolem postele. Chuť na kořalku otci zůstala. Nepřekvapovalo ji to.

Místnost byla tak malá, že když se člověk trochu snažil, dokázal plivancem z rozžvýkaného tabáku trefit z postele všechny čtyři stěny. Otec jí to ostatně nejednou pyšně předvedl. Ve škvíře mezi prkny Ada zahlédla kus matčina vánočního ubrusu s vyšitou cesmínou. Nejspíš ho tam odtáhla myš. Na parapetu, na dosah od postele, stála další velká zavařovačka, zpola plná jakési tekutiny. Ada se naklonila a přičichla si. Moč.

Vrátila se do kuchyně a posadila se na starou proutěnou židli, která vrzala i při nepatrném zatížení. Dokud nic jiného neznala, nepřipadalo jí to tady tak zlé. Nyní se to ale téměř nedalo snést. Odstrčila špinavý talíř, položila překřížené paže na lepkavý stůl a opřela si o ně čelo. S Jessem toho moc neměli, ale i to málo by Adě stačilo do konce života. Bohatě by jí to stačilo. Nikdy by nechtěla víc. Když odcházela z Baton Rouge, neměla nic. A teď má toto. Domek v bažině. Vlastně ještě méně než nic.

Napadlo ji, že se pomodlí. Spojila ruce pod bradou, ale na mysl jí přicházelo pouze *prosím, ať je otec mrtvý* a podobné věci, které by ji jistojistě přivedly do pekla. Ale co když se otec opravdu nevrátí? Co když Bůh právě vyslyšel její nevyřčenou modlitbu? Co si sama počne? Není tu nikdo, kdo by jí poradil, co má dělat, a ona sama nic vymyslet neumí. Vstala. Otevřela dveře a světnici zalilo podvečerní slunce. Do prázdného vědra naskládala špinavé nádobí a přihodila k němu úlomek umolousaného mýdla, který našla vklíněný do škvíry mezi prkny na stěně. Vědro odtáhla po schodech zadní verandy ke studni za domem. Alespoň bude užitečná.

Připadalo jí, že zatímco žila ve městě, les se přiblížil k domu. I rákosí na severní straně bylo nějak blíž. Když

mu v tom nikdo nezabrání, časem se nejspíš rozroste až na dvůr, pohltí stodolu i dům a postoupí až k močálu.

Vyskládala nádobí na trávu a vědro postavila pod pumpu. V povědomém rytmu rozhoupala madlo nahoru a dolů a ven začala crčet voda, nejprve slabě, pak silným proudem. Ada vypláchla vrstvu špíny na dně vědra, a když ho vracela pod pumpu, zaregistrovala v lese pohyb. Rychlý záblesk světla ve stínu. Mohlo to být cokoli a také vůbec nic. Přesto měla pocit, že i něco slyší. Něco, co by se touto dobou v lese ozývat nemělo.

Pátrala pohledem v houští, zda nezahlédne mývala, lišku nebo ondatru, a v duchu se přesvědčovala, že les je plný podivných tvorů, kteří se prodírají křovím a vydávají zvláštní zvuky. Veverka v suchém listí nadělá rámusu jako medvěd. Ada to věděla. Přesto se k práci vrátila s neklidnou myslí.

Znovu naplnila vědro a co nejlépe umyla nádobí. První den doma. Než zajde slunce, ještě nanosí čistou vodu a začne uklízet. Až se setmí a ona bude na práci už moc unavená, vyndá si z povlaku Jesseho košili, oblékne si ji přes blůzku a zapne knoflíky. Smete prach ze starého voskovaného ubrusu, který je složený za kamny, a rozprostře ho na zem. Najde odrbaný polštář. Vždycky mívala lehké spaní, takže kdyby se v noci otec vrátil, jeho kroky na schodech a na verandě ji probudí. Zavolá na něj: „Tati," on pozná, že je to jeho dcera, a odloží zbraň. Nezastřelí ji. To by totiž zkazil všechnu zábavu. A otec, to Ada věděla, si bude chtít po jejím návratu užít hodně zábavy.

2

Ada se probudila před svítáním, jak mívala ve zvyku. I v Baton Rouge, kde Jesse spával do poledne, když mohl, a pak zůstával vzhůru až do půlnoci, což byla podle jeho vlastních slov hodina muzikantů, vstávala Ada ještě předtím, než kolem projel první mlékařský vůz. Tak ráda by znovu zaslechla cinkání láhví s mlékem, rachocení dveří, když pan Becker otevíral holičství v přízemí, nebo vzdálené houkání parních píšťal, které oznamovaly střídání směn v továrně, zkrátka cokoli, co by znamenalo, že stále žije s Jessem. To ale samozřejmě nežila. Když se probudila v otcově kuchyni na voskovaném plátnu, skoro nemohla uvěřit, že tomu tak někdy bylo.

Vstala, nohy měla ztuhlé a vratké jako novorozené hříbě. Přejela si rukama po pažích a uhladila rukávy Jesseho košile. Usnula v ní a vůbec nepomyslela na to, co by otec řekl, kdyby se vrátil domů a našel ji v pánském oblečení. Začala rychle rozepínat knoflíky a ze stěny přitom na ni zíraly černé, skelné oči mrtvého aligátora. Nevzpomínala si, že by otec někdy nějakého ulovil. V bažině aligátoři určitě žili, ale spíš kousek dál, kde je voda hlubší a půda rozmáčenější.

Složila košili a nacpala ji do povlaku od polštáře, který schovala za sud s pilinami, odkud by ho mohla rychle vylovit, kdyby bylo třeba. Potom vyšla ven na verandu a smetla si ze sukně včerejší prach. Špačci řvali jako šílení. Odjakživa hnízdili v orobinci za domem. Večer co večer se slétali po stovkách, kroužili, míjeli se, rozpustile vřeštěli, až nakonec všichni usoudili, že nadešel ten správný čas, a jako tlusté černé kapky deště se začali snášet k zemi. Ráno, když slunce vyšlo nad obzor, se probouzeli s týmž příšerným rámusem a jako pohyblivý černý mrak se vznesli vzhůru na bleděmodrou oblohu nového dne. Ada špačky nenáviděla, stejně jako rákosí. S obojím měla neblahé zkušenosti.

Když byla malá a ještě si hrávala s panenkami, otec občas vstával první, před manželkou i dcerou, a vylezl na střechu. Adu pak probouzela střelba, když otec pálil po špačcích, aby jich trefil co nejvíc, než se nachystají vzlétnout z rákosí. Ada zůstala ležet pod dekou a s plným močovým měchýřem tiskla nohy k sobě, dokud otec se svou kratochvílí neskončil. To nejhorší ale mělo teprve přijít. Po snídani ji posílal do rákosí s jutovým pytlem, aby mrtvé ptáky posbírala. Měl je spočítané, nebo to alespoň tvrdil, a Ada se musela pořád vracet, dokud nenanosila patřičné množství kořisti. Už v raném věku rychle pochopila, že čím víc ho prosila, aby ji pro ptáky neposílal, čím víc se mu svěřovala, jak ji děsí šustění rákosí, zápach ptáků a jejich ztuhlé mrtvolky v ruce, tím větší potěšení otci skýtalo, když pozoroval, jak se jako drobná postavička míhá mezi zelenými stonky a listy s bílými skvrnami od ptačího trusu. Cítil zadostiučinění, že se dcera podvolila jeho vůli. Ještě víc ho bavilo, když se do věci vložila matka. „Virgile," prosila ho a on odpovídal: „Buď to uděláš ty, nebo ona." Matka, která trpěla panickým strachem z hadů, si jen zakryla ústa

dlaní a přihlížela z verandy, jak Ada mizí v rákosí, hledá malé mrtvolky a sbírá je do pytle. Ada se nikdy nevzpouzela. Ani tenkrát v sobě neměla odbojného ducha. A pro otce tak byla neustále velkým zklamáním.

Jak rostla, naučila se, že musí potlačit jakoukoli reakci, když jí otec něco přikazuje. Dívala se na něj otupělým pohledem, zatímco jí přiděloval nechutné úkoly, a věděla, že pokud nedá znechucení najevo, brzy ho to omrzí. Stejně tak se naučila, že když od něj dostane dárek, což se stávalo jen zřídka, nesmí projevit velké nadšení, protože by jí ho zase sebral. Tato základní pravidla si Ada osvojila velice brzy. V devíti letech už neměla žádné emoce. Zbavila se jich asi tak, jako běžné děti sloupávají kůru z kmene břízy. Když jí zemřela matka, neuronila jedinou slzu. V měsících a letech, které pak následovaly, ani nemrkla, když musela zůstat v domku sama, zatímco otec odcházel na lov, kontroloval pasti nebo prodával kůže a kožešiny. Jako jedenáctileté jí otec oznámil, že už dál nebude chodit do školy, která sídlila ve staré vojenské pevnůstce u Trace, protože doma bude mnohem užitečnější. Ada přijala jeho rozhodnutí bez sebemenšího odporu.

Ale to dnes už neplatilo. Změnila se. Cítila strach a spoustu dalších věcí – zlost, smutek a osamělost. Ty pocity nebyly silné, ale děsily ji. Nebyla si jistá, zda se dokáže chovat jako tenkrát. Poznala, jaké je milovat, a teď po svém návratu pochopila i to, co znamená nenávidět. Nebyla na ty pocity zvyklá, a když ji vzaly útokem, říkala si, že to snad nepřežije. Zároveň ovšem vnímala i jistou útěchu, protože když cítila, připadala si mnohem víc jako lidská bytost.

Jekot ptáků sílil a Ada zamířila k latríně. K *nové* latríně, opravila se v duchu a minula místo, kde stávala ta stará. Z vlhkého listí, které tu během let vytvořilo tlustou vrstvu, vyrůstalo husté, bujné kapradí a splývalo s divokou zelení

za dvorkem. Nedokázala tudy projít, aniž by jí před očima vytanul čtverec vypálené půdy z doby, kdy jí bylo devět let. Ta noc tehdy všechno změnila. Spálená tráva, popel ze stěn kadibudky kolem jámy, nad níž scházelo prkénko. Očouzené střepy z petrolejové lampy, kterou si matka brávala s sebou, když šla v noci na záchod, protože měla hrůzu z hadů. I dnes by Ada dokázala přesně vyznačit základy staré budky s šikmou střechou a umístění jámy. Dokázala by zpaměti poskládat vzor, který zčernalé střepy vytvořily v hlíně. Otec měl alespoň tolik slušnosti, že novou latrínu postavil o několik metrů dál, ačkoli nadával, že musí kopat novou jámu. Každý člověk má v sobě nějakou morálku, říkala si Ada, a ani otec nedovede kadit na místě, kde zemřela jeho žena.

Kdyby si matka nebrala lampu, kdyby nespala v té dlouhé rozevláté noční košili, kterou zdědila po své matce, kdyby se nestyděla a použila nočník i tu noc, kdy byl otec doma, možná by následující roky nebyly tak tvrdé. Anebo by se tím vůbec nic nezměnilo. Možná by se Adino utrpení ještě zhoršilo, protože otec by ji trestal i za matčinu plachost a mlčení. Jednou věcí si však byla Ada jistá: určitě by se jí v životě dostalo alespoň o maličko víc něhy.

Zvedla západku na dveřích, která chránila latrínu před vpádem zvěře, a když si ulevila, opláchla si u pumpy obličej. Naplnila vědro a s námahou ho vyvlekla po schodech na verandu. V tu chvíli slunce prosáklo oblohou jako krvavě oranžový kruh a špačci, kteří vzlétli, připomínali mrak blížící se bouře.

Odpoledne měla Ada uklizeno. Výsledek byl i s tím málem, co měla po ruce, vcelku uspokojivý. V plechovkách v kuchyni našla mouku a sádlo a upekla placky. Chtěla je mít nachystané, až se otec vrátí hladový domů. Zatím chladly

pod utěrkou na plotně. Potom začala sbírat prázdné láhve a sklenice a rovnat je u stěny v otcově ložnici. Vracel je totiž svým dodavatelům pašované kořalky, které říkal „prohibiční čaj“. Doufala, že mu tím ukáže, jak je užitečná, a on ji uvítá něčím jiným než trestem.

Ada se k smrti unavená dovlekla ke svému lůžku, aby si na chvilku zdřímla, než začne látat hromadu otcových ponožek. Představila si, jak se otec večer vrátí domů a vstoupí do uklizené světnice, kde bude Ada ve světle lampy spravovat jeho ponožky. Uvidí, jak dům prokoukl, a řekne něco jako: „Vrátila ses.“ Je přece jeho dcera. Vždycky jí tak říkal – dcero –, jako by se tak jmenovala. Nikdy Adu neuhodil. Ne, to nedělal. Jenomže také nikdy předtím neutekla s klukem, nezůstala pryč celý rok a nežila v hříchu. Kdyby snesla na jedno místo všechno, čím ho kdy rozzlobila, tvořilo by to jen maličký kopeček ve srovnání s tou horou za uplynulý rok.

Vzápětí se Adě do myšlenek vloudil Jesse. Zavřela oči, aby si jeho obraz udržela v hlavě, a lehla si na čerstvě vyvětraný slamník. Přitáhla si deku a bez špetky studu se ve své fantazii schoulila k jeho teplým nahým zádům.

Bylo už pozdě, když se probudila. Otevřela oči do tmy. Anebo je možná měla stále zavřené a spala, jen se jí zdálo, že se budí. Nemohla se zbavit dojmu, že ji probudilo tiché cupitání. Zadržela dech a čekala na zaskřípání dveří a hlasitý dusot otcových bot na prkenné podlaze, ale zvenčí se ozývaly jen obvyklé zvuky nočního močálu. Možná zabloudilo na verandu nějaké zvíře nebo jí pod postelí proběhla myš. Jenže tomu zvuku, který stále měla v živé paměti, se nic z toho nepodobalo. Dokonce ani za denního světla se Ada pořádně nevyznala v tom, co se za poslední rok vlastně stalo, jako by nedovedla odlišit skutečnost od snu. Vážně

potkala Jesseho? Opravdu ji odvedl z bažiny? Miloval ji, anebo jí to alespoň tvrdil, a ona mu uvěřila? Jestli byl Jesse jen sen, pak rozhodně vítaný sen. Znovu zavřela oči.

Později – o pár vteřin, minutu nebo hodinu – zaslechla, jak se zavírají zadní dveře. Anebo se jí to zase jenom zdálo? Takto tiše otec dveře nikdy nezavíral. Na to, aby zvedla víčka, byla moc unavená, a navíc nechtěla zaplašit sen o Jessem, a tak upadla zpět do spánku a… ano, Jesse tam na ni čekal.

Ada zaspala i svítání. Spala, dokud ji neprobudilo kručení v prázdném žaludku, který jí připomněl, že včera nevečeřela. Uvědomila si, že neschovala placky před myšmi. Určitě po nich bude veta. Vymotala se z přikrývky a pomalu se vlekla kuchyní. Na půli cesty ke kamnům se jí zmocnila tichá panika, jako by jí na rameno, vyhřáté zpod deky, dopadla chladná ruka. Něco bylo jinak. Cítila to dříve, než si toho všimla. Ne, neplazil se tu had, neproběhla tu vodní krysa a oknem dovnitř nenakukoval cizí člověk. Byla to šiška. Nic víc. Jedna dokonalá borová šiška tvarovaná jako strom, položená přesně uprostřed velkého stolu z borového dřeva. Když Ada uléhala ke spánku, byl prázdný. Vzpomněla si na zavrzání dveří během noci. Ne, nezdálo se jí to. Někdo byl v domě, zatímco spala. Rychle se otočila kolem dokola a prohlížela světnici. Vběhla do ložnice a pak přes krátkou chodbu na malou zadní verandu. Znovu proletěla celým domem, rozrazila síťové dveře a vpadla na přední verandu. Nikde nic. Nikdo. Jen močál s cypřiši a prázdnou pěšinou, les, který Adu odděloval od zbytku světa.

Posadila se na horní schod verandy před otevřené dveře. Tělo i mozek ji odmítaly poslouchat, ale silou vůle se donutila přemýšlet. Kdo to mohl být? Otec určitě ne. Na tak pěkné gesto by se nikdy nevzmohl. I kdyby nechtěl,

dal by o sobě v domě vědět. A určitě by si nedal tu práci, aby vybral tak překrásnou šišku. Barevní z močálu by něco podobného také neudělali. V jejich části mokřadu stály jen tři domy, a pokud věděla, k otcově domu se nikdo z nich nepřibližoval. Neviděl by je rád, a navíc měli dost dobré důvody, aby se moc neukazovali. Žili v odtržené části bažiny v boudách na kůlech a o jejich existenci věděla jen hrstka lidí. Otec bez ustání nadával, že „ta žebrácká bílá kurva" tam žije s barevným chlapem a rodí mu nezvedené míšence, a dokola opakoval, že by se s tím mělo něco dělat. Ale nevšímal si jich, stejně jako si oni nevšímali jeho. Mezi obyvateli bažiny panoval křehký mír.

Otec kdysi prosekal lesem stezku pro svůj vůz, aby se dostal na Trace, a trval na tom, že budou chodit po ní, a ne po staré cestě, která propojovala boudy barevných jako hnědá niť vinoucí se bažinou. „Moje rodina nebude chodit, kudy chodí oni," opakoval, ale Ada tušila, že důvodem bude spíš ukrytá palírna, kterou otec zkoušel provozovat s Anselem Jenkinsem, než se rozhádali. Také potřeboval udržet v tajnosti místa, kam si schovával kožešiny, které kradl jiným lovcům. Na starý posed v lese přibil prkna a nechal ho obrůst jedovatcem. Do přístřešku pak ukládal nakradené vydělané kožešiny bobrů, jejichž lov vláda kvůli snižujícím se počtům zakázala.

Při vzpomínce na Ansela Jenkinse se Ada zarazila. Jeho dům se nacházel ještě dál, obklopený močálem a schovaný na kousku souše, k němuž se z této strany dalo dostat jen v rybářských botách sahajících do podpaží anebo na pramici. Vědělo se, že jeho psi umí vodu přeplavat. Otec jí jednou vyprávěl, jak Ansel na severu uprchl z nucených prací; prý tam byl připoutaný k ostatním trestancům řetězem a se svou smečkou polodivokých psů se usadil v bažině na ostrůvku, kde jedovatí ploskolebci visí z větví

stromů, a když stoupne hladina, je potom slyšet, jak padají do vody – žbluňk, žbluňk, žbluňk. Otec jí to vykládal s nebývalým potěšením.

Když si představila, že do domu v noci přišel Ansel, okamžitě jako malé dítě zatoužila po otcově přítomnosti, ať už byl jakýkoli. Ale ne, řekla si vzápětí. Ansel a otec mezi sebou měli příliš nevyřešeného. Nenáviděli se, to ano, avšak dohromady je pojila ještě větší nenávist: nenávist vůči zákonům a každému, kdo by rád strkal nos do jejich záležitostí. Řídili se vlastním zákonem psanců, střežili tajemství toho druhého, a zároveň věděli, že pro sebe navzájem nehnou prstem, kdyby šel jeden z nich ke dnu. Ne, šišku sem nepřinesl ani Ansel Jenkins, ani otec.

Kdo tedy?

Uchopila šišku za špičku a maličko ji nadzvedla, jako by se bála, že ji ta věc spálí, kousne nebo strašlivě očaruje. Byla krásně tvarovaná. Nádherná, dalo by se říct. Stále víc připomínala něco jako dárek. Rozbušilo se jí srdce. Jesse? Rozmyslel si to a přišel za ní? Bylo to k smíchu a Ada tu myšlenku odložila jako nádherně vázanou knihu příběhů psaných jazykem, jemuž nerozuměla. Připadal snad v úvahu muž s vozem plným zeleniny, který ji svezl a byl laskavější, než bylo třeba? Možná i mnohem víc, než se na první pohled zdálo? Ale ten by to tady nikdy nenašel, i kdyby stokrát chtěl.

Potom zvážila skutečnou možnost, že ať už do domu vstoupil kdokoli, je pořád někde poblíž, třeba na latríně nebo ve stodole, v kůlně, v rákosí. Pozoruje ji a čeká. Na co? Kdyby jí chtěl ublížit, nejlepší příležitost by měl přece za temné noci, když spala v prázdném domě. Ne, tohle vypadá spíš na vtípek než hrozbu. S tímto vysvětlením se nakonec spokojila a dál už o záhadě nepřemýšlela, protože se v ní nechtěla úplně ztratit. Právě takto zvládala své

strachy, když ji jako malou nechali samotnou v domě. Teď když z ní po mnohahodinovém spánku vyprchala únava, měla na výběr: použít nočník, anebo rychle vyběhnout na latrínu. Položila šišku zpátky na stůl.

Ptačí trylky vyplnily ticho po odletu špačků, rozveselily ráno a uklidnily Adiny myšlenky. Mokřad se v dopoledním slunci temně leskl a nebýt cypřišů, vypadal by spíš jako jezero, i když páchl po bažině – tlení a plíseň, zatuchlina a mech, pižmo a zvířecí trus i mladá vegetace.

Cestu na latrínu už Ada nemohla odkládat, a tak popadla vědro, voda se přece vždycky hodí, a sešla po schodech z verandy. Zabočila za dům a rozhlížela se, zda si nevšimne něčeho neobvyklého. U latríny zvedla západku a otevřené dveře zapřela vědrem. I při konání potřeby se rozhlížela kolem.

Potom se opatrně vydala ke stodole a ujistila se, že je prázdná. Obhlédla i sklípek, tedy spíš velkou jámu zakrytou ztrouchnivělým dřevěným poklopem, který byl celý zarostlý trnitými šlahouny, z čehož usoudila, že dovnitř opravdu nikdo nevstoupil. Když odklopila víko staré velké truhly, zabudované mezi kůly pod stavením a sloužící jako zásobník na kukuřici, našla uvnitř dlouhého černého hada, který překvapeně a ospale zvedl hlavu. Ada vyjekla, tvoreček se stočil do smyčky, po dně se doplazil ke skulině mezi prkny a protáhl se ven. Šustilo to jako smirkový papír.

Ada, stále trochu roztřesená, pohlédla k plechové kůlně. Tam otec odjakživa stahoval zvířata, odblaňoval kožešiny a činil kůže. Úlovky, které se nehodily ke stažení, občas balzamoval a vycpával. Jednou jí ukázal vycpanou dvouhlavou říční vydru, o níž tvrdil, že ji chytil do pasti, ale Ada ho podezřívala, že ji sešil ze dvou mláďat, která ukradl nešťastné vydří mámě. Předpokládala, že toto mistrovské

dílo je pořád vystavené v kůlně, společně s ostatními příklady otcova zvráceného smyslu pro humor.

Adin strach z kůlny plné pavouků, jimž se říkalo černé vdovy, vodních krys, sklenic se skleněnýma očima, vytrhanými zuby, oddělenými tlapkami a bůhvíčím ještě by si nezadal s matčinou hrůzou z hadů. V létě se v horku uvězněném mezi plechovými stěnami uvolňovaly staré pachy ze zasviněné podlahy a každý, kdo se trochu vyznal, rozpoznal zápach seškrabávaného masa, staré krve a mokrých kožešin. Pro malou dívenku to bylo strašné místo.

Ne, do kůlny se podívat nepůjde, rozhodla se Ada.

Když se upokojila, že je v domě sama a že závora na kůlně je zvenčí zasunutá ještě od otce, odnesla vědro k pumpě. Chopila se madla a v duchu se začala znovu dohadovat sama se sebou. Ať už tu byl kdokoli, neublížil jí. A jestli pro ni skutečně představuje nějaké riziko, co se může stát horšího, než že se ten člověk vrátí a ve spánku ji připraví i o ty poslední střípky života, které v ní ještě zbyly? To nejhorší se stejně už stalo. Ztratila Jesseho.

Přesto strávila zbytek dopoledne na verandě, odkud se mohla rozběhnout po pěšině k boudám barevných anebo lesem na Trace a pak třeba zpátky do Baton Rouge… I když tam Jesse už není.

Neměla se sem vracet. Možná se mohla raději s někým svézt do New Orleansu a ucházet se tam o práci v některé z hospod, kde Jesse občas hrával na housle. Naučila by se proplétat mezi stolky, přijímat objednávky, rozlévat pití a poslouchat, kdy se ozve ta správná hudba a ona si sundá šaty a vyleze na jeviště. Naučila by se usmívat na muže stejně zlé, jako byl otec, a možná ještě horší. Třeba by se mezi nimi našli i takoví, kteří by jí dali naději. Ale stejně… Ty holky, které tam vídala, nevypadaly, že by ještě v něco

doufaly, když kapela dohrála, na dveřích se objevila cedulka *Zavřeno* a všechny úsměvy pohasly.

Ada seděla na verandě, dívala se a poslouchala, až ji nakonec veškeré to úsilí zůstat za každou cenu tady a teď dočista vyčerpalo, takže na večer a noc už vůbec nemyslela. A potom, těsně před polednem, zaslechla slabý dětský smích. Asi barevná děcka z bažiny, pomyslela si. Ozvalo se to znovu, blíž a hlasitěji. Šlo spíš o výsměch než smích, o nevinnou, a přece drzou radost malých spiklenců na dobrodružné výpravě. To je ono. Tajemství odhaleno. Děti a šiška, kombinace jasná jako facka. Ada zhluboka vydechla a slabě zasténala úlevou. Složila ruce do klína a předklonila se, jen ať si ji prohlédnou. Potom se konečně zvedla a vrátila se do domu.

3

Po šesti dnech v domku na kůlech Ada uzavřela s mokřadem mír. Po otci ani stopa. Děti, jak se zdálo, vtípky už omrzely. Ale ona čekala dál. Pumpovala vodu. Vyplela chřest, který vyrostl na zadním dvorku. Vystačila si. Občas se objevoval ten zvláštní pocit, že se v lese něco schovává, ale pokaždé si připomněla, že tu přece žijí různí tvorové, kteří jsou dost moudří na to, aby se neukazovali v blízkosti příbytku lovce kožešin. To se jen vrací starý známý neklid, říkala si a vklouzla do něj jako do kabátu.

Ráno, když seděla na verandě a v rukavicích stahovala odspodu nahoru listy z natrhaných kopřiv, ji najednou napadla úplně nová myšlenka. Co když je otec ve vězení? Zavřeli ho už několikrát, většinou proto, že si v opilosti pustil před nesprávným člověkem pusu na špacír. Otec si vždycky raději kupoval domácí pálenku, i před tím zákazem. V Mississippi sice prohibici nebral nikdo moc vážně, ale za nákup pašované kořalky se člověk mohl dostat i za mříže.

Fantazie se jí rozjela na plné obrátky. Mezi lidmi se povídalo, že se chlapi domácí pálenkou občas i otráví. Sám Ansel Jenkins měl jednou namále, tenkrát když vypálil

tu várku s jejím otcem, to spolu byli ještě zadobře. Proč by i otec nemohl umřít kvůli špatné kořalce? V takovém případě by měla Ada domek jen sama pro sebe. Ale jak by ho spravovala, aby se nerozpadl nebo nezmizel v lese nebo bažině? Jak by si poradila s přemnoženými krysami? I kdyby si pěstovala zeleninu, nejspíš by ji to neuživilo. Občas by potřebovala peníze, aby si mohla ve městě nakoupit. I k holému přežití je toho hodně zapotřebí.

Obloha toho rána připomínala desku matného bílého mramoru posetou šedými oblaky, které se podle všeho chystaly k vytrvalému dešti. Močál se zdál klidný, ale výhonky tilandsie, visící z obrovských stromů, se pohupovaly v mírném vánku. Matka Adě jednou vyprávěla, že cypřiše jsou příbuzní mohutných sekvojí, které daleko v Kalifornii rostou až do nebe. Její otec, Adin dědeček, jehož Ada nikdy neviděla, toho věděl o stromech spoustu, znal je snad všechny.

„Je to skoro zázrak, když cypřiš vyroste," vykládala jí matka šeptem a Ada jako vždycky špicovala uši. Matka mluvívala plaše a tiše a uhasínala stejně snadno jako plamínek svíčky. Otec matku snad nikdy neslyšel. „Semínka se u nich netvoří každý rok, a navíc je zapotřebí, aby spadla do půdy, která je vlhká, ale ne moc. Když skončí ve vodě, hned umřou, když dopadnou na kámen, vyschnou a nevyrostou. Potřebují vláhu, ale ne málo ani moc, tak akorát, a trvá celý rok, než se objeví první výhonky." Ada si vybavila matčin výraz, když hleděla z verandy do močálu a říkala: „Každý strom, co tam roste, je zázrak." Skoro jako by se tím utvrzovala v něčem, čemu chtěla věřit.

Ruka na stonku kopřivy se zastavila a Ada si v dálce vyhlédla jeden cypřiš. Sledovala jeho kmen očima, výš a výš do dobrých třiceti metrů a snad ještě dál a pak zase dolů ke zbytnělé, baňaté části nad zemí. Byl to starý strom

obklopený desítkami kolínek – kuželovitých výrůstků, které trčely z vody slabého půl metru a jejichž špičaté konce mířící vzhůru tu držely stráž jako krátká, tlustá kopí. Ada přemítala, zda by se cypřiše dokázaly tak závratně vytáhnout i bez svých kolínek. A měla by kolínka šanci vyrůst do výšky, kdyby strom odumřel? Nebo by bez něj také zahynula? Anebo by tu zůstala osamělá, zakrslá a zbytečná, sotva vyčnívající nad hladinu kalné poloslané vody napříč staletími cypřišového života?

Odpoledne si Ada klekla před kamna a začala vymetat starý popel spečený se sazemi. S černými šmouhami na obličeji seškrabávala kouskem plechu tlusté nánosy až ze dna, v uších jí zvonilo a ze skřípotu jí naskakovala husí kůže. Najednou ztuhla, ruce měla v kamnech vražené až po lokty. Aniž by zvedla hlavu, věděla, že za ní nestojí žádné dítě s borovou šiškou. Ani duch Jesseho, kterého by svou touhou přivolala, aby ji utěšil. Byl to on. Vrátil se domů. A zastihl ji přesně v takové pozici, v jaké by ji chtěl vidět, kdyby tušil, že ji tu může očekávat. Pod koleny na prkenné podlaze necítila jeho těžké kroky, nevarovaly ji žádné zvuky, jen pocitu chladu, který ji uvnitř ovanul. Hlas v hlavě jí namlouval, že by to mohlo být zvíře, protože nechala otevřené dveře, anebo jen mrak, který zaclonil slunce. Ale věděla to. Pomalu vysunula ruce z kamen a chvilku si je otírala, neotáčela se. Rukou černou od sazí si odhrnula vlasy z obličeje.

„Tati," hlesla. Nebyla to otázka.

„A to se podívejme, co ta zatracená kočka přitáhla do baráku."

Ada vstala. Otočila se. Sklopila oči a pozorně si prohlížela otcovu košili. Oblékl si jednu z těch „lepších", jak říkal kouskům, které nebyly roztrhané a špinavé od krve.

To nejspíš znamenalo, že prodal kožešiny a na zpáteční cestě měl dost peněz na kořalku. Vzápětí zalitovala, že se mu nepodívala hned zpříma do očí, ale raději kradmo stoupala pohledem po košili k límci, přes tlustý rudý krk a vousatou bradu, až se nakonec přes přivřené řasy podívala k nevyhnutelnému cíli.

Tvářil se, jako by slavili Vánoce a Ada byla jeho dárek od Ježíška.

4

Kdysi to býval malý kluk. Ada stála a dívala se na muže, který celý život šlapal po její duši a zadupal i tu matčinu, a představila si ho jako desetiletého, pětiletého chlapce, jako novorozeně, které vrní a pokouší se usmát. Možná nemůže za to, co z něj vyrostlo. Možná se mu také děly samé špatné věci a on nesvedl nic jiného než předávat své neštěstí dál.

Dívala se, jak si otec prohlíží, co všechno v domě udělala. Čistými okny dovnitř pronikaly kosé sluneční paprsky. Zamžoural, jako by ho z toho rozbolely oči. Rozhlédl se po světnici, uklizeném stole, kamnech zbavených mastnoty, čisté podlaze v kuchyni, na chodbě i u zadního vchodu. Na ničem se příliš dlouho nezastavoval, až nakonec spatřil její lůžko v rohu, holý slamník, polštář a deku složenou v nohách. Velké vědro, do něhož se chytal tuk, bylo pryč. Beze slova přešel přes světnici a pohlédl dveřmi do své ložnice, kde ležel vyvětraný slamník, čisté prostěradlo a přikrývka, láhve úhledně vyskládané u stěn. Překřížil paže a otočil se k Adě. Naběhlé žíly na krku jí prozradily, že se otec pokouší ovládnout. Zaryla si nehet do měkkého místečka u palce, aby si přivodila bolest, která jí z tváře vymaže výraz hrůzy.

Otec konečně promluvil: „Na voze jsou zásoby.“ Pohlédl Adě do očí, vystrčil dolní čelist a několikrát pomalu zamrkal. „Šunka a slanina. Vajíčka. Nějakej olej. Prostě jídlo. A taky flašky, s těma opatrně.“ Sáhl pro pušku, strčil si ji pod paži, jak míval ve zvyku, a vykročil chodbou k zadním dveřím. „Musím zkontrolovat pasti,“ prohlásil na odchodu. U dveří se zastavil. „Až se vrátím, budu chtít večeři.“ Ada zírala na jeho široká záda a mlčky přikývla. „A upeč bochánky,“ dodal, jako kdyby se Ada právě vrátila z latríny, a ne po roce z jiného státu. Pak strčil do síťových dveří a nechal je za sebou zabouchnout.

Ada svého otce znala a věděla, že trpělivě vyčkává, jako by stopoval vysokou zvěř nebo číhal na sumce. Nepřipraví se o kořist tím, že by zaútočil příliš brzy nebo si útok špatně nachystal. V tomto případě byla kořist Ada, dcera, která se vrátila domů zahanbená a bezmocná a hledala u něj oporu. Potřeboval čas, aby si v lese promyslel, jak ji poníží, a spočítal, co všechno pro něj může udělat, co by mohl on udělat pro ni a jak jejich soužití znovu nastavit.

Od chvíle, kdy se objevil, Ada tajila dech. Nyní konečně vydechla a svezla se na kuchyňskou židli. Musela se vzpamatovat. Někteří lidé si nejspíš mysleli, že otec chce, aby se ho báli, ale Ada věděla, že mu jde o něco jiného: potřebuje si připadat jako velký chlap. Právě tato potřeba v něm probouzela to nejhorší. Otec si pletl úctu se strachem, nedokázal jedno od druhého odlišit, a kdykoli si lidé nebo zvířata v jeho přítomnosti připadali bezbranní, živil tím to podivné zoufalství, které měl v sobě.

Ada si vzpomněla, jak otec pustil na svobodu nebohou lišku, která si v pasti napůl uhryzala vlastní nohu. Tenkrát si přála, aby to zvíře raději zabil, ale on ho nechal svíjet se bolestí v železech, zaběhl domů pro Adu a hnal ji lesem, aby jí ukázal, že o osudu lišky rozhoduje právě on. Ada se